

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Praxis Cvræ Pastoralis Præcipve Circa Repentina &
Generaliora**

Possevino, Giovanni Battista Bernardino

Coloniæ Agrippinæ, 1645

VI. De Baptismo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42220

C A P V T VI.
D E B A P T I S M O
S V M M A R I V M .

1. Ætas pro baptismo.
2. Materia apta pro baptismo.
3. Materia non apta.
4. Materia dubia qua.
5. Aqua an debeat esse benedicta.
6. Quando baptizandum in aqua dubia.
7. Modus baptizandi.
8. Sal fit modicus, & quare.
9. Quanta aqua sit necessaria per Baptis.
10. De Baptismo in partu.
11. Quantum viuat fœtus mortua matre.
12. An Cur. teneatur facere aperire grauidam mortuam.
13. Signum mortis mulieris graue.
14. Quomodo baptizandum cum non datur tempus consulendi.
15. Detrina infusione, immersione, vel aspersione necessario.
16. Quis possit vel non possit baptizari.
17. Brutum quomodo.
18. Monstrum quomodo.
19. Paruuli an baptizandi inuitis parent.
20. Quomodo inscijs parentibus baptizandi sunt.
21. Amentes an baptizandi.
22. An aliquis possit cogi ad Bapt.
23. An requiratur contritio in Bapt.
24. Rebaptizando cum conditione, quomodo se gerat Cur.

F

x5. De

25. *Dedubijs informa.*
 26. *Errores in forma.*
 27. *Quale debet esse dubium in forma.*
 28. *Quando rebaptizandum cum conditione.*
 29. *Si forma non proferatur cum collatione materiae.*
 30. *Quomodo Cur. ager, ut euadat periculum baptizandi.*
 31. *Modus baptizandi domi in necessitate.* (tanta)
 32. *An cur. debeat ipse baptizare omnes periculum.*
 33. *An Episcopus presente Curato possit baptizare.*
 34. *An domi Cur. possit baptizare cum solennitatibus Eccl.*
 35. *Quando solennitates sint supplenda.*
 36. *An pannus, & candela possint pluries seruire.*
 37. *An imponenda sint nomina gentilium.*
 38. *An possint imponi plura nomina.*
 39. *An patrinus sit necessarius in baptismo.*
 40. *Quid si baptizet sine patrino.*
 41. *Patrinus quis possit esse.*
 42. *An infans possit teneri ad baptismum non hæretici.*
 43. *An requiraturetas in patrinis.*
 44. *An patrinus sciat rudimenta fidei.*
 45. *An peccatum sit admittere prohibitum.*
 46. *Non baptizatus an possit tenere.*
 47. *Curatus excusatus ad prohibitum.*
 48. *Quot patrini possint esse in bap.*
 49. *Tenens domi in necessitate an fiat compater.*
 50. *Quo actu quis fiat compater.*
 51. *Tenens non intelligens fieri compater.*
 52. *An paternitas contrahatur ad Sacramentalia.*

53. Cog

53. Cognatio, qua contrahitur per baptismum.
 54. An patrinus teneatur respondere in baptismo.
 55. An idem homo possit esse patrinus plurium filiorum eiusdem.
 56. Aneodem die idem vir possit diuersos leuare de fonte.
 57. An cognatus possit esse compater cognati.
 58. An intentio patrini sit necessaria.
 59. An exorcismi possint fieri in plurali.
 60. An exorcismi possint fieri disiunctim à baptis.
 61. De libro baptismi.
 62. Forma inscribendi baptiz.
 63. Forma sint scribendi tenentes ad exorcismos.
 64. Quale peccatum non scribere baptizatos.
 65. Quid agendum cum obstetricibus.
 66. Obstetrics imperita prohibentur.
 67. Detenendis in lecto infantibus.

QVAEST. I. In qua etate paruuli sunt baptizandi?

RESP. Rite baptizari in die octauo, sed & pater differens circa duodecimum, non peccat. Henrig. lib. 2. ca. 4. numer. 12. Baptizans prius non peccat. Conformat consuetudini.

Differens ad aliquas hebdomadas vel menses ex causa, si causa est rationabilis, puta mater magnatis differens baptismum filij pro morte mariti, aut aliqua de alia simili causa, non est defacili condemnanda de mortali. Si tamen Curatus in sua cura videat in hoc aliquem abusum, ciebra admonitione eum tollat.

2. QVAEST. Quæ materia est apta pro Baptismo?

RESP. Omnem aquam naturalem. Concil. Trid.

seff. 7 can. 2. talis est. Sulphurea, mineralis, mai
resoluta ex glacie, niue, rore, lexiuum. Silu.
bapt. 2. *quest. 4.* Omnes.

3. Materia non apta est sudor, lacrymæ, p
tum, saliuia, vrina, lutum, pannus aqua imbu
& non expressus, aqua stillata. Silu. bapt. 2. *au*

4. Materia dubia est omnis aqua alio liqui
mixta, quæ si est mixta in tantum, ut gustata
cetur de nomine mixti, puta, mel aquatum, v
inata, & aqua oleata, & omni alio simili mo
non est materia apta. Omnes. Brodium, si ita
setur, ut vocetur gelatina, aut si totum pure
su, ut dicimus vulgariter, non est aptum. Silu.
2. *q. 4. not. 2.* & 3. Armil. bapt. §. 20. & omnes.

Sal liquam non est apta materia. Silu. bapt.
7. Secundum communem vero est materia ap
Henriq. l. 2. c. 9. n. 1. Armil. dubitat bapt. §. 25.

5. *Qvæst. An aqua debeat esse benedicta?*

RESP. Negatiuè in necessitate, extra nece
ssitatem est mortale, vti non benedicta. Silu. b
2. *quest. 3.* Tolet. instit. li. 2. c. 18. num. 4.

Sed, & si quis in necessitate vteretur bened
icta, non peccaret, quia nullibi prohibitum. Re
ponenda tamen in sacrarium propter reuera
am chrismatis, quo est mixta.

Si in hyeme afferatur ad Ecclesiam aqua cali
da miscenda benedictæ frigidæ, ne infans frigo
ri lædatur, non misceas, nisi prius gustaueris, si
nec ne naturalis, & hoc ad cautelam, ne appon
tur aqua non apta.

6. *Qvæst. An unquam possit baptizari in
qua dubia?*

RESP. In necessitate solum sine peccato posse
quod

quod est, quando non possit omnino haberi alia materia. Sed addenda conditio, si est apta. Henr. lib. 1. cap. 9. nu. 3. & gloss. quia melius est sic baptizare, quam nullatenus baptizare.

7. *Quomodo baptizandum, seu applicanda aqua?*

RESP. Tribus modis posse, vel immersione, vel infusione, vel aspersione. Igitur dicendum, obseruandum esse morem loci, etiam si mos ille sit contra morem Metropolitanæ, seu etiam Romanæ Ecclesiæ Sot. di. 3. art. 8. post 3. conclus. Et non obseruare hunc morem, citra scandalum, non est plusquam veniale. Nota tamen, quod in necessitate quiuis istorum modorum est aptus. Sot. ibi. Sed & extra necessitatem, si baptismus detur immersione & baptizandus sit adultus propter honestatem, sufficiet infundendo baptizare. Tol. Inst. lib. 2. c. 18. n. 7.

Si baptizetur immersione, & puer mergendo periclitetur, leuiter est aqua attingendus : Et si mergeretur, & moreretur baptizans peccaret mortaliter homicidio, sed non esse irregularem vult. Sot. ibi contra Palud. Suarez to. 3. dis. 20. q. 64. sect. 2. in fin. Si verò baptismo notabiliter mors acceleretur non est baptizandus, si acceleretur minimo tempore est baptizandus. Sot. ibi. Sed hos credo scrupulos, cum tenuissimæ guttæ sufficient, & illæ non possint puerum occidere maximè si aqua fuerit calida.

Communiter baptismus fit immersione, & communius infusione, quæ fit in capite. Omnes obseruanda consuetudo loci. Sufficit, si tangat capillos, quia sunt pars hominis. Tol. Inst. lib. d. c.

18. in fin. affirmat. Sot. ibi, art. 7. dubitat, & iun
constaret, aquam tetigisse solos capillos (qui
vix est possibile) putare baptizandum cum co
ditione, quod etiam Sot ibi non reprobatur. Sot
to. 3. D. 20. sect 2 docet. corpus in aliqua prin
cipali parte mediocri saltem aquæ quantitatem
tingendum.

8. Nota pro immisione salis in os pueri ,
verba: Accipe salem sapientiae, &c. modico n
ris, quia alias ulcerat palatum paruuli , & pa
quantitas sufficit.

9. QVAEST. Quanta aqua necessaria pro Bap
tismo?

RESP. Unicam guttam vix sensu perceptib
ilem non sufficiere, aliquas verò sufficiere. Sot.
articu. 7. versus finem, dummodo sint tot, qui
possint dici ablucere.

* Suarez vero tom. 3. quest. 66. diss. 20. settim
ait eam aquæ quantitatem, & necessariam ei
& sufficere; quæ sit sufficiens ad abludam, si
contingendam sufficientem corporis partem
tanta, quæ successiuè fluere possit per magis
corporis partem. Sed hoc videtur esse, quod de
cet Sotus.

10. QVAEST. Si puer in partu periclitetur, qu
modo baptizandus?

RESP. Si emiserit manum, vel pedem & no
posset baptizari in capite, baptizandus in partu
apparente. S. Thom. 3. p. quest. 68. artic. 11. Silu
bap. 4. q. 1. Tolet. Instit. lib. 2. cap. 18. Sed aliqui
citati à Sil. volunt, si superuixerit baptizandus
cum conditione, & alij negant.

Si apparet maior pars capitis, ut ab auriculis
sursum

sursum, aliqui tenent non esse rebaptizandum, quia communiter in baptismo non abluatur ultra dictam partem. At Durand. citatus ab Henriquez capit. 21. num. 4. gloss. T. libr. de baptismo, negat baptismum collatum in occipitio esse baptismum. Tuitus est, esse rebaptizandum, quia baptizandus debet esse plenè natus quoad caput secundum communiorē sententiam in uolutum secundina. Siluest. bapt. 4. quest. 1. dicit baptizandum. Quidquid velit non intelligitur. Claram est enim, aquam debere tangere baptizatum, quod non est in casu dicto. Sot. loco dicto, art. 7. Rumpatur secundina, & baptizetur.

Si verò puer non sit natus, & mater agonizet, quid agendum? Sinenda est mori, & postea aprienda, & baptizandus. Omnes.

II. Qvæst. Quantum superuiuat fœtus matris mortua dum existit in utero?

RESP. Medicos valdè peritos mihi dixisse, superuiere per horam, plus minusve. Quædam verò obstetrices octogenariæ & valdè peritæ dixerunt, moriente matre filium non esse superstitem, sed vel mori, vel antea mortuum esse aut si viuit, hoc esse ad modicum tempus.

12. Qvæst. An ad Curatum pertineat facere aperite grauidam mortuam, ut extractus factus baptizetur?

RESP. Teneri eodem vinculo, & non arctiori, quo tenentur omnes subuenire necessitatē extremam patienti. Si tamen viderit domesticos mortuæ deficere, & ni ipse sollicitet infante probabiliter extrahendum mortuum, tenebitur sub mortali sollicitare, & procurare, aperationem matris.

F 4

Quid

Quid si admoniti domestici mortuæ, etiam grauioribus verbis nolint obedire? Si Curatus habet vim coactiuam, puta quia etiam est Vicarius Episcopi per censuras, & ministros iustitia efficiet id ad quod tenetur, quia tunc ex officiis ad hoc tenetur. Si non habet vim coactiuam, recurrat ad Episcopum, si sperat prouisionem Episcopi opportune profuturam: Si hoc non sperat, recurrat ad brachium seculare, si pariter credit vel dubitat in tempore profuturum. Si nullus horum sperat, aut potest, acriter admonitos obligatione, qua tenentur relinquat illos in sua opinione, adhibitis testibus, ut factum possit probare coram Episcopo, si fuerit opus,

Dato quod domestici velint mortuam aperire, quoniam modo sollicitabit, ni forte ex sollicitatione faciat verè occidere eam, quæ casu est in animi deliquio, ut potest euenire?

RESP. Remittat se ad medicum, & chyrurgum. Si isti desunt, ut potest euenire in villa, iubeat aperire mortuam, postquam ad iudicium obstetricum, & peritorum loci iudicatum fuerit eam vere esse mortuam. Si nec sit ibi aliquis hoc sciens? Iubeat semper cum conditione aperire, si est mortua. Si astantes dubitant? Numquam consulat, immo dissuadeat, quia & occidere est peccatum mortale, & mortale est, exponere se periculo occidendi. Vidi statim à morte, immissam in os mortui partem arundinis longitudinis digiti, & dimissam ibi ad horam vel circa ut per eam fœtus respiraret, & consulti Medici periti, an effectus possibilis? mihi affirmarunt.

13. Sed si vis omnia ista incommoda superare,
scias

scias ex Galeno, ut à Medicis accepi, multis locis
vt cap. I. in princ. De vtilitate respirat ionis. Item
de difficultate respirationis. 8. Et clarissime lib.
4. de locis affectis c. 7. Quod carente homine re-
spiratione, & pulsu, careat etiam vita; exceptis
hystericis, id est, vteri strangulatione correptis,
vulgo dicimus Maldi madre; in quib' opus est al-
tiori indagatione, & refrigeratis præcordijs, cū
toto corpore tuto aperiuntur. An verò respiret,
denotabit lumen exiguum ori mortui admo-
tum, si flamma non deiiciatur. Item lana carpta,
vel bombix, eodem loco admoti immobiles
perseuerando.

Item ciathum plenum aqua super os ventris
positum, aqua immota permanente. Cum igi-
tur ista adfuerint, citra omne periculum, poterit
Curatus facere aperire mortuam.

14. QVAEST. Si puer moriatur, & dubitatur de
baptismo dato domi ab obstetricie, & Curatus non
habet tempus studendi, vel consulendi peritum quid
ager?

RESP. Baptizet cum conditione, si non es ba-
ptizatus, quia tuto agit: nam duobus inconueni-
entibus concorrentibus, accipendum est, quod
habet minus periculi; hic autem cum concurrat
periculum, ne rebaptizandi, & periculum, ne in-
fans non baptizatus pereat, & hoc maius sit illo,
agendum est, vt dicitur.

15. QVAEST. An baptizans, & intendens tri-
nam aspersiōnē, mersionē vel infusionē, si puer
moriatur facta una, aut altera sola, & non reliquis
intentis, baptismus sit verus?

RESP. Silueſt. bapt. §. qu. 1. Armil. bape. §. 25.

F 5 dicere

dicere non esse verum. Sot. autem *dist. 3. art. 8.* s. 3. Henr. lib. 2. cap. 7. not. 4. dicunt esse verum, dummodo tota forma proferatur: quia aspersio, immersio, vel infusio non sunt de necessitate sacramenti, & intentio ministri non potest facere, ut sint Sacramento essentialia. Et ista intelligenda siue hoc fiat casu, siue sponte: sicut etiam si post trinam infusionem, & absolutionem formæ aqua, quæ in vase superest, fundatur super caput baptizati, quia est eadem ratio.

16. QVAEST. *Quis possit, vel non possit baptizari?*

RESP. Monstrum non posse baptizari.

Dubius, an viuat, baptizetur cum conditione si viuit. Practica. Vide prius, an habeat aliquod signum vitæ, si habet baptiza liberè, si non habet, nullatenus baptizes, si dubitatur an signum vitæ habet sint vitæ, baptiza cum conditione. Signa vitæ sunt respiratio, & pulsus, seu palpitatio cordis, sic medici retulerunt ex Galeno loco citatis, num. 10.

17. Brutum natum ex patre bruto, & matre homine, etiam si appareat homo, non baptizetur. Henr. lib. 2. ca. 11. nu. 1. & ca. 16. num. 2.

Monstrum quantumuis deforme, etiam si capite appareat brutum, & ex alia corporis parte, si natus est ex patre homine, credo posse baptizari, saltem cum conditione, quia originale peccatum, quod baptismus delet in parvulis traducitur ex semine humano. Deductum etiam ex Henr. ibi ex conformitate rationis Confirmatur ex Galeno libr. 2. de naturalibus facultatibus, c. 6. ubi habet, semen maris habet facultatem

naturæ

naturæ, qua formatur, augetur, & nutritur animal, &c. Ex quibus deducitur vim generatiuam esse in semine maris, & cum mas sit homo & ex semine humano traducatur peccatum originale, videtur rectè dici posse, in casu nostro baptizandum, saltem cum conditione.

18. Monstrum si habet unicum caput, baptizatur. Silu. bapt. 3. qu. 10. Si habet duo capita, baptizetur prius absolute unum, deinde aliud cum conditione. Silu. ibi, & omnes.

Praxis. Si Monstrum habet multum de insolito, si daretur tempus, ego non baptizarem nisi Episcopo consulto.

19. Paruuli non possunt baptizari, inuitis eorum parentibus nisi.

Primo. Quando paruulus habet alterum parentem fidelem. Sot. dist. 5. art. 10. s. arg.

Secundo. Quando paruulus infidelis capit in bello Fidelium contra infideles. Sot. ibi Azor. Inst. 1. p. lib. 8. cap. 25. Parentum verò nomine intellige parentes, & tutores, siue testamentarios, siue legitimos, siue datiuos, licet Sot. ibi dicat, non fieri tantam injuriam, si baptizentur existentes in tutela tutorum, quantum si baptizen- tur dum sunt in potestate parentum, idem Azor. ibi.

20. Paruuli possunt baptizari inscijs, sed non inuitis, & contradicentibus eorum parentibus.

Primum. Quando iure sunt statim separandi à parentibus.

Secundum. Quando iam iam paruuli moriuntur.

Tertium. Quando distant longè à parentibus

etiam si sunt empti in bello iniusto; sed si parentes sunt vicini non sunt baptizandi, nisi prius consultis parentibus Sotus, & Azor ibi.

Et baptizare extra hos casus erit mortale, quia sit notabilis iniuria parentibus dictorum parvulorum, nec sufficit bona voluntas, quia zelus sine scientia.

21. Amens perpetuus, qui non est in potestate patris, nec matris, potest baptizari. Silu. bap. 4. q. 14.

Si habet lucida interualla, si instet periculum & constet desiderasse baptismum baptizandus alias non. Si est dubium, an desiderauit neceps baptizandus cum conditione, si desiderauerit tem dicitur de dormientibus. Siluest. bap. & quæst. dicta. Duminodo tamen qui baptizatum cum in amentiam, vel somnum incidit, non habuerit voluntatem permanendi in peccato mortali. Ita Sot. dist. 5. articul. 12 in 3. argum.

Si dubium est an puer infidelis habeat usum rationis, & pater velit baptizari, ipse verò non. Sot. dist. 5. art. 10. dub. 2. affirmat baptizandum. Suarez verò disputat. 25. sect. 3. circa fin. negat id licere, quia Sacramentum redditur dubium, & validum existat.

22. Quidam. An aliquis sit cogendus ad baptismum?

RESP. Cogendum parvulum natum ex parentibus fidelibus & non baptizatum eorum incuria, vel malitia. Sotus dist. 5. art. 9. in fin. vide cap. 3. n. 6.

Si dubium est. An puer habeat usum rationis, & velit baptizari. Sot. dist. 5. ar. 10. dub. 2. Suarez

lxx

loc d. volunt baptizandum, subtraatum prius à parentibus. Henriq. vero cap. 29. num. 3. negat, quod potior sit conditio possidentis.

23. *Qvæst.* An in baptismō requiratur contritione?

RESP. In adultis sufficere attritionem etiam cognitam esse attritionem, ita multi. Ratio est, quia si attritio talis sufficit pro pœnitentia, ut concedunt omnes, & Conc. Trid. sess. 14. cap. 4. multo magis sufficiet pro baptismō, cum pro isto minor dispositio requiratur, quam pro pœnitentia, ut ipsum Conc. sess. 6. cap. 6. docet. Dices ibi baptismō præscribere contritionem tanquam necessariam. *Respond.* Suarez disp. 28. sect. 2. Non præscribere dispositionem simpliciter necessariam, sed eam, quæ optima est, & pro magis certa consulendam.

24. *Qvæst.* Quomodo se gerat Curatus in rebaptizando cum conditione, in casibus à iure permissis?

RESP. Si datur dilatio videat summas, si non datur baptizet.

* Aduertat autem quod rebaptizans citra causas concessos fit irregularis. *Communis.* An autem eamdem irregularitatem incurrat qui timore, & nulla diligentia adhibita rebaptizat conditione tamen apposita, vel mente retenta. Sot. & quidam alij affirmant, citantur à Suarez, ipse vero negat: peccabit tamen mortaliter, quia hoc est magnam iniuriam Sacramento interrogare. Suarez tom. 3. q. 71. disp. 31. sect. 6.

Primò. Quando est dubium probabili in materia, ut est dictum num. 3.

*Secundò. Quando est dubium in forma, ut
baptizando dicatur.*

*In virtute Patris, & filij, & Spiritus sancti. Sol
dist. 3. ar. 5. in fin. 6. arg. Henriq. l. 2. cap. 10.*

*In nomine Genitoris, Geneti, & ab utroque
spirati, vel procedentis probabilius iudicat no
esse baptismum. Sot dist. & à dicto, in 7. argun
Henriq. lib. dist. c. 9. nu. vlt. & refellit Caiet. qu
tenet contrarium.*

*Item si dicatur cum nomine (quod videbi
vſitatum inter idiotas) vel per nomen Patris
filij, & Spiritus sancti, quia non est idem sensus
dicere: Cum nomine, & dicere: In nomine.*

*Alius error potest fieri in probatione formæ
Pro quo nota cum Silu. baptiz. 1. q. 7. Quod cor
ruptio verborum plus mutat in principio quam
fine: ideo etiam si non maneat sensus secundum
grammaticam, sed euadat in alium sensum,
sive grammaticalem, sive non, sed illa malo
prolatio sic solet fieri ab eo, qui profert, dum in
tendit proferre formam, valet talis forma, pu
ta dicendo: In nomine Patris, vel Patre, & fa
milia. Ethic error est germanus idiotis & ve
tulis.*

*Alius error potest esse in additione formæ, de
quo vide Silu. bapt. 1. q. 6. & Sot. artic. d.*

*25. Igitur, quandocumque dubium est proba
bile vel ex iudicio sapientum, vel est de hoc ve
risimilis coniectura dubitandi, an baptismus sit
validus, tunc rebaptizandum est cum conditione,
si non es baptizatus, quæ sufficit absque ad
ditione, & si non es baptizatus, non baptizo
te, quia est superflua. Angel. sacram. qu. 12. Sotus
autem*

autem dist. 1. artic. 94. arg. vult tunc dubium esse legitimum, cum facta diligenti perscrutatione, veritas non valeat definiri. Hæc dubitatio erit valida, si fuerit à scriptis auctorum non reprobatorum. Item si fuerit per propriam prudentis rationem benè discussam. Vide cap. 15. de opinio-nis electione.

Sed nota bene. Ponas te semper in tuto, ne baptizandus patiatur: quia licet, quæ aguntur secundum opinionem benè discussam rectè agantur quoad fugiendum peccatum, non tamen certum est effectum ex opinionis electione manantem ratum haberi apud Deum. Leonar-dus Lessius de iust. lib. 3. cap. 1. dub. 4. numer. 43. ex simili, tunc enim ratum habetur, cum opinio est vera.

Tertio. Rebaptizatur cum conditione, quando defuit intentio necessaria in conferente, vel suscipiente baptismum. & non est clarum de defectu illo, sed cadit sub dubio probabili.

Quarto. Rebaptizatur cum conditione, quando baptizandus non erat plenè natus, vt est dictum num. 8.

26. Quinto. Rebaptizatur cum conditione, quando verè constaret aquam tetigisse solos capillos, non carnem, vt est dictum, n. 6.

27. Sexto. Rebaptizatur cum conditione par-uulus expositus ad ianuam Hospitalis, vel inuentus in nemore, quando natus est de recenti, & inuentus sine scriptura. Tolet. Instit. lib. 2. cap. 21. num. 3. Et Sot. dist. 3. art. 9. in 4. arg. iudicat non rebaptizandos istos sic inuentos, si appareant habere mensem, vel viginti dies, nisi ex colore

colore esset vehemens suspicio natus ex infideli
puta mauro. Illos vero, qui inter infideles non
sunt ex parentibus fidelibus, & postea redempti
aut mortuis parentibus sunt superstites, cum
postea ad nos veniunt, nisi manifestis indicij
constat esse baptizatos, baptizandi sunt, nam
presumptio est non fuisse baptizatos.

28. *Septimò.* Rebaptizatur, si forma interrum-
patur tanto tempore, quod verò dicatur discor-
tinuata, nam interrumpere uno, aut altero ver-
bo, non est interrumpere, sicut nec tussire
nec dicendo raseas, aut aliud simile. *Silu.
bapt. 1. quæst. 3.*

29. Ad hæc reducitur, si forma non proferatur
cum collatione materiæ: nam quidam dicunt
ambo simul esse coniungenda, hoc est profere
formam, & applicare materiam. *Silu. bapt. 5. q. 1.*
Caiet. citatus à Soto dist. 3. ar. 8. in 3. arg. aut
saltem esse necesse, ut durante forma applicetur
materia. *Sot.* verò ibi ait, sufficere paulò ante
vel paulò post ablutionem proferatur forma, ne
è contrario, sicuti unica actio est eius, qui dicitur
bibo, & postea bibit.

30. *Qvæst.* *Quomodo Curatus ager, ut evadat
periculum rebaptizandi?*

RESP. Quærat ab offerentibus puerum ante-
quam aliud agat. An puer sit nec ne baptizan-
dus? si affirmant, curet omnino audire ab eo, vel
ab ea, qui baptizauit, maximè si sit fœmina, &
eo magis si agatur cum rusticis, & idiotis, qua
materia, forma, intentione usi fuerint, & exau-
ditis agat, quæ conueniunt. Benè ad hoc aduer-
tat, quia mihi aliquoties contigit responsum fu-
isse

issem ab illis, qui puerum attulerunt ad Ecclesiam, puerum benè fuisse domi baptizatum, & cùm diligentius rem inuestigarem ab illis, qui baptizauerant, inueni errorem in materia, vel forma.

Præterea aduertat, si respondentes videat titubantes, vel malè respondentes, non increpet, ne exasperati præ verecundia affirment falsum. Hoc vidi. Ideò veritatem benignè alliciat, deinde, si iudicauerit expedire, acriter repræhendat. Ad hæc, post cognitam veritatem, quærat de Patrinis, qui sint, & à quo designati, iuxta dicenda infra n. 27. & sequ.

31. Qvæst. *Quis bonus modus baptizandi in necessitate?*

RESP. Hic, non nominata persona dicere, *Creatura Dei ego te baptizo, In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Amen.* Sed aduerte, aquam qua usus es, facias, te præsente, deijsere in loco mundo; ne, si afferuetur, sit vñi ad aliquam superstitionem; vel cures ferri ad sacramentum, propter reverentiam Sacramenti. Hæc tamen non sunt absolutè necessaria.

32. Qvæst. *An Curatus benè agat si curet se vocari ad omnes periclitantes?*

RESP. Non est necesse, sed benè agere, tunc tamen, quando infans est plenè natus, quia sic ponet in tuto paruolorum illorum causam, qui sèpè malè baptizantur ab obstetricibus.

Dum vero adhuc infans est in utero matris, propter honestatem, obstetricibus & domesticis parturientis prouinciam finat. Catechism. Rom. de bapt.

33. Si adhuc Episcopus, & Curatus? Curatus baptizet,

zet, quia id onus est illi proprium. Sot. d. 4. ar. concl. 4. De alia præcedentia, præferendo semper digniorem ut annuit Catechismus ibi dicendum. non esse rem necessariam.

34. Qvæst. An baptizans domi in necessitate debeat baptizare cum omnibus solemnitatibus baptismi, ut fit in Ecclesia?

RESP. Negatieve, sufficit utatur materia apostoli & forma necessaria.

35. Qvæst. An solemnitates baptismi omisso baptismo in necessitate dato sint supplenda, cessam necessitate, & sub quali peccato?

RESP. Tol. Inst. supplendas, l. 2. c. 23. num. 1. non adsit sub quali peccato Credo sub venia cum non sint necessariæ citra contemptum men, quia cum illo esset morale.

36. Qvæst. An pannus, qui traditur in baptismo sub illis verbis: Accipe vestem candidam, & item candela, quæ datur possint pluries seruire diuersis baptizandis?

RESP. Silu. bapt. s. q. 4. Affirmare de panno. Sed etiam eadem ratio est candelæ.

37. Qvæst. An Curatus baptizandis imponit nomina gentilium?

RESP. Obseruet Constitutiones sui Episcopi. Certe in multis Episcopatibus rationabiliter prohibetur. Si nulla adsit prohibitio, hortetur Curatus ad imponenda nomina Sanctorum, si baptizandus illorum patrocinio adiuvetur.

38. Si parentes abnuant? Baptizet, quia impositio nominis non datur à Sacerdore, sed à parentibus, ideo in antiquis spiritualibus baptismi in principio ceremoniarum baptismi, erat ista inter-

interrogatio: Quo nomine vocaris? innuens à parentibus, non a me. Et si parentes velint imponi plura nomina, Curatus non curet, sed baptizet, quia nihil refert.

39. QVAEST. An patrinus sit necessarius in baptismo?

RESP. Sot. dist. 4. art. ult. Concl. i. affirmare. Intellige tamen non de necessitate Sacramenti, sed de necessitate præcepti Ecclesiastici, & ex communi consuetudine.

40. Sed an omittens peccet mortaliter? Credo distinguendum. Cum baptizatur habens parentes, vel Curatores Christianos instruere volentes baptizatum, non credo peccare mortaliter non adhibendo patrinos, quia ideo sunt insti-
tuti patrini, & ubi cessat ratio legis, cessat etiam illius prohibitio: Si verò baptizatus indigeret instructione, & esset verisimile, alias eam non habiturum, credo mortale, propter magnum damnum baptizati. In baptismo verò priuato Suarez tomo 3. quæst. 67. art. 7. vult nullum esse peccatum.

41. QVAEST. Quis potest esse patrinus?

RESP. Omnis baptizatus. Excipitur.

Primò. Hæreticus, sed si teneat contrahit af-
finitatem. Sot. d. 4. ar. ultim. in fine primi argum.

Secundò. Abbas & Regularis Silu. bap. s. qu. s.
& Sot. art. dicto, ad 2. arg. dubitat esse mortale si
teneant.

Tertio. Qui publicam pœnitentiam egit
Henriq. l. 2. c. 14. Sed supradictis tribus numeris
volunt contrahere affinitatem, si teneant.

Quartò. Vniuersitas, seu Respublica, & hos nō

con-

contrahere affinitatem, sed qui eorum nomine
genet. Silu. matr. 8. quæst. 7. not. 16. Sot. dist. 42. q.
1. art. 2. propè finem. At Rebellus de obligat. in ad-
ditione 4. lib. num. 90. Ex decreto congregationis
Conc. Tridentin. tenet ipsos mandantes contra-
here.

Quintò. Nec Pater, aut Mater baptizati. Om-
nes. In extrema tamen necessitate, possent esse
patrini. Sot. distinct. 4. art. ultim. 2. argument. At
placet distinctio. Suarez 3. tomo quæst. 67. art. 7.
In baptismo solemni, qui confertur in Ecclesi-
per Sacerdotem, esse necessarium patrinum, &
tunc vix possibilis est casus non aedesse, quia te-
neat puerum præter patrem. In baptismo vero
collato in necessitate patrinum non esse necel-
sarium, & ita non videtur possibilis ista Sot. ne-
cessitas.

42. * Quæres quid agendum, si illi, quorum no-
mine tenetur ad baptismum, sint hæretici, puta
quis tenet nomine alicuius hæretici, tunc quid age?
Curatus, cum si tenuerit, videatur participare in
diuinis, quod canone prohibentur.

RESP. Si iste hæreticus est publicè denuncia-
tus, non est cum illo participandum, si autem
participabit, non communicabit: nec peccabit:
quia vi munera sui iste Curatus (vt præsuppono)
tenetur baptizare: & participatio, quæ est in dā-
num animæ vel corporis alterius, non compre-
henditur, vt prohibita à canone. Si enim talis
Curatus nolleret baptizare, posset vergi in dam-
num animæ baptizandi. Si vero iste hæreticus
non est denunciatus, nec peccabit baptizans:
quia Concil. Const. communiter receptum, non
prohi-

prohibet aliam participationem, quām publici denuntiati, & excomm. per publicam clericī percussionem Suarez de censuris, disput. 17. sect. 2. n. 1. vide etiam c. 22. n. 67.

43. QVAEST. Quātas requiratur in patrino?

RESP. Cum per compaternitatem quis contrahat obligationem, credo obligandum deberē esse in ætate, in qua, per intellectum sciat, quid agat: Ideò debere plenum vsum rationis habere, quod cūm communiter eueniat, cūm puer communicat rectè poterit dici, deberet tenentem habere circa duodecimum annum, nam tunc admittitur ad communionem vniuersaliter. Similem vsum rationis requirit Rebel. de obligationibus in teste pro matrimonio: *vide cap. 10. num. 3.*

44. QVAEST. An patrinus teneatur scire rudimenta Fidei?

RESP. Vbi baptizando incumbit necessitas sciendi necessaria, & non habet alium qui doceat, tenetur scire, aliàs non, vt communiter inter Christianos euenit, vbi parentes docent ista filios Sot. dist. 4. art. vlt. ad primum argument.

45. QVAEST. An Curatus peccet admittendo aliquos ex diétis, nu. 27.

RESP. In primo casu peccare mortaliter, si hæreticus fuerit denuntiatus. Omnes. In 4. nullum peccatum, quia ita fit sciente, & tolerante Papa. In reliquis non credo esse ultra veniale ratione leuitatis materiæ.

46. Si verò non baptizatus teneret, Henriq. de confir. li. 3. c. 3. num. 3. gloss. N. tenet esse mortale, quia fit contra præceptum Ecclesiæ.

QVAEST.

47. QVAEST. An Curatus peccet si illi noluerit desistere à tenendo, etiam postquam fuerint admitti, & ille nihilominus baptizet?

RESP. Et credo peccare mortaliter, quoties etiam tenentes mortaliter peccet. Excusabitur verò à mortali, si non possit prohibere sine probabili suo periculo, quia Ecclesia non obligata est i obedienciam, cum tanto periculo.

48. QVAEST. Quot patrini possint esse in singulis baptismo?

RESP. Duo ad summum, mas & nus, alter fœmina. Concil. Triden. sess. 24. ca. 2. de reform. Attributio alieno tenetes possunt esse duo mares, r. dux fœminæ. Rebell. de obligat. in addit. l. 4. sed n. 60. ex Decreto Congreg. Triden. & coimpaternitas contrahitur, ut est dictum n. 27. not. 4.

Debent autem isti patrini designari per Concil. ibi Recte designantur à parentibus, aut baptizandorum curam gerentibus. An etiam possit designari à Curato? Non credo contra placitum parentum, vel puerum baptismō offerentium, i defēctum parentum, quia videtur prouisum Concil. satisfactioni eorum.

Si nulli designentur, & plures tangant contrahit dictam coimpaternitatem, qui primo terigit, siue plures, siue nullus sit electus, Rebell. ibi num. 95. Quod si aliqui ultra designatos tangant, non contrahunt hanc affinitatem. Concil. loco dicto.

An Curatus peccet si secus factum fuerit sua culpa, vel negligentia?

RESP. Peccare, cum Concil. ibi habeat, Parochus diligenter sciscitetur antequam ad baptismum conferendum accedat, quo se elegerint, & si secus factum

factum fuerit arbitrio Ordinarij puniatur. Non tamen credo peccare mortaliter, nisi quando ex ista non electione baptizatus patiatur, ut est dictum num. 26.

49. QVAEST. An tenens domi puerum in necessitate baptizatum fiat compater?

RESP. Sot. c. dist. 4. ar. ultim. in fine, & Nauarr. cap. 22. numer. 40. affirmare Suarez vero tom. 3. quæst. 67. articulo 7. distinguit, si quis teneat voluntariè, ut exercens quandam actum Ecclesiasticum, habet probabile, contrahere affinitatem: Si vero teneat solo animo adiuuandi, non concurrendi, ut ad actum Ecclesiasticum, vult non contrahere compaternitatem. Videtur volde probabilis sententia. Porro si volueris tenere opinionem Soti, vide cum puer in necessitate baptizatur, qui propriè exerceat actum compaternitatis, ut statim dicetur, & illum nota in libro baptismi.

50. QVAEST. Quo actu quis efficiatur compater?

RESP. Cong. Conc. Trid. relatam à Rebell, ubi supra numer. 95. uti hoc verbo tangere, ideo tætu quis contrahit hanc compaternitatem. Sot. vero dist. 42. qu. 11. artic. 2. pro. 2. conc. col. ante finem. Sil. bapt. 8. quæst. 7. not. 13. vocant tentionem se tenere, declarantes esse, dum puer baptizatur, vel tenendo; vel de fonte levando; non tamen volunt necesse esse carnem tangere. Suarez etiam loco dicto vocat tenere. Sed addit proprium illius actus esse, suscipere baptizatum de manu baptizantis. Idem tenet Sot. in substâlia. Et ideo fit compater, qui suscepit puerum de manibus baptizantis, cum illum de fonte

fonte exemit. Sic qui suscipit de manibus obstrictis puerum in catino, vel pelui baptizatum imo si adultus baptizetur, sufficit ei assister quasi in propriam curam suscipiens. *Sot. ibi.*

51. Notandum tamen cum Suarez ibi, quod videtur valde probabile, si quis suscipiat de manu baptizantis in baptismo priuato, ut est dictum numero superiori, non intelligens fieri competer, sed solum adiuuare, non contrahere, compertitatem, & tunc neque erit necesse notare illum in libro, secus vero, si vere voluerit actu fieri patrinus.

An vero compaternitatem contrahat, qui baptismo solemni, etiam sine voluntate euadet patrinus teneat? dictum est supra contrahendum. 33.

52. Quæst. An qui teneat puerum domi baptizatum, dum in Ecclesia Sacramentalia perficiuntur, contrahat affinitatem?

RESP. Sot. loco dicto affirmare non contrahere, etiam si ista fiant in Ecclesia, siue baptizati puer de industria, siue per errorem. Nauarriamen c. 22. num. 40. ait contrahi aliam cognitionem impedientem, sed non dirimentem. Rebel verò loco dicto, num. 94. ex Congregat. Concilij Nullam cognitionem contrahi, licet l. 3. q. 18. ad impedimento, numero vigesimo. teneat contrarium contra Specul.

53. Cognitionem autem, quæ contrahitur per baptismum restringitur per Concil. Trident. sess. 24. cap. 2. de reformat. matr. ad hos, ut sit inter patrum, vel patrinos, & baptizatum, inter patrinos ac patrem, & matrem baptizati, inter baptizantem,

tem, ac patrem, & matrem baptizati: ideo non contrahitur inter ipsos patrinos, nec inter patrinos, & baptizatum: multò minus contrahitur inter maritum, vel uxorem patrini, & baptizatum. Adeo etiam de hac cognatione Bulla Pij V. quæ incipit. *Cum illius vicem, quæ habetur ad fin. Concil. Trident.*

54. *Quæst. An patrinus teneatur respondere in baptismo?*

RESP. Silu. matr. 3. quest. 7. not. 13. Sot. d. 4. art. vlt. dicere esse bonum, si respondeat sed non necessarium. Et si patrinus respondeat in vulgari interrogationi factæ per Curatum in latino, non refert.

55. *Quæst. An unus, & idem homo possit esse patrinus plurium filiorum eiusdem viri?*

RESP. Posse, quia, & idem Curatus, qui contrahit similem compaternitatem, rectè baptizat plures filios eiusdem viri.

56. *Quæst. An idem vir diuersorum hominum filios eadem de possit de fonte leuare?*

RESP. Posse, quia nullibi prohibitum. In confirmatione ab aliquibus Episcopis prohiberi solet: forte; ne contrahantur tot compaternitates, & tenens obligatur multiplicatis impedimentis.

57. *Quæst. An qui alias est affinis, puta consanguineus, vel cognatus possit leuare puerum cognati, & affinis?*

RESP. Posse, quia & Curatus potest baptizare filios fratris, & nullibi aliter sancitum est, excepto tamen solo patre, & matre, ut est dictum numer. 27.

G

58. *Quæst*

58. Qvæst. An baptismus paruuli sit validus
si patrinus qui pro eo respondet, vere decipiat, &
non habeat intentionem rectam respondendi, si
ex hoc velit baptismus paruuli euadere nullum
per talem intentionem?

RESP. S. Thom. 3. part. qu. 64. art. 8. ad 2. So
distinct. s. art. 10. dub. 1. Azor. 1. part. l. 8. c. 25. q.
Et omnes dicere requiri intentionem ministri
& eam sufficere.

59. Qvæst. An quando plures sint baptizati
possint fieri exorcismi in numero plurali, pro omnibus
vnica actione, deinde singulos singillatim
baptizare?

RESP. Posse, quia non est de necessitate,
disiunctum fiant.

60. Qvæst. An exorcismi possunt fieri disiunctim à baptismo, puta per dies, aut horas ante, &
inde conferre baptismum?

RESP. Sine causa non posse, quia sic praescribuntur ab Ecclesia; cum causa vero credo possemus
quia nullibi constat debere de necessitate continuare cum baptismo, & si semel facti, & interrupti fuerint, non erit peccatum eos repetere, intellige cum causa. Et possunt exorcismi fieri vno, & baptismus conferri ab alio quia nihil
contra essentiam Sacramenti; qui tamē hoc ageret absq; causa, credo peccaret, saltē venialiter.

61. Qvæst. An Curatus habeat librū baptismi?

RESP. Habeat, quia ita Concil. Trident. sess. 24.
c. 2. de reform. matrim. In quo describat nomina
baptizati, nomina patris, & matris eiusdem, no
mina compatrium, & nomen suum. Ego ita no
to, si placet modus, eo vivere.

Dii

62. Die N. Mensis N. Anno N.

Paulus filius Petri de N. & Bertæ de N. eius vixoris, baptizatus est à me N. compatre, & commatré N.

63. Et si baptizatus domi, post verbum, baptizatus, addo nomen baptizantis, & reliqua Sacramentalia, perfecta sunt à me N. & si volueris teneare cum Soto, ut est dictum num. 34. addes leuantes N. Si verò placuerit sententia Suarez ibi relata, non oportebit addere nomen dicti leuantis.

Nec addendum est nomen tenentis ad exorcismos, quia ut est dictum num. 36. nulla contrahitur cognatio per Congreg. Concil. Trid.

64. Qvæst. An Curatus peccet, & quomodo se non descripserit, ut est dictum?

RESP. Et credo mortaliter peccare, quia vergit in magnum populi præiudicium. Præterea Constitutiones tui Episcopi videoas, & scias ex Concilio ibi, si Parechi culpa, & negligentia secus factum fuerit, arbitrio Ordinary puniendum.

65. Qvæst. Quid agat Curatus cum obstetricibus?

RESP. Videat an bene baptizare sciant, hoc est, an sciant, quæ materia apta, & quæ forma, quam expetit, quod vulgari idiomate proferant, quæ intentio, quæ coniunctio materiæ ad formam, quando baptizandum, id est, apparente manu, vel pede, vel cum dubitabatur, an infans vivat, in quo reperies deficientes. Et nescientes ista prohibeat quoad perfectè didicerint, & si noluerint obedire, admoneat Episcopum, qui necessario remedio præsto erit.

* Obligari autem ad sciendum ista , tenu
Nauarr. cap. 21. num. 6. quod Suarez ut enim se
quenti solum concedit , quando obstetrice ist
ignorante, non sit futurus alius præsens, qui
sciat, & possit infantem rebaptizare.

66. Eodem modo prohibeat obstetrices, si sc
uerit, vel dubitauerit esse artis imperitas, quo
didicerint, quia per illatum imperitiam fieri po
test, ut infantes periclitentur, & sine baptism
moriantur. Et communiter Episcopi in Visi
tatione utrumque curant. Porrò prohibitio siem
bis lenis admonitio, & si non acquieueriat dicto.
Curatus rem ad Episcopum deferat, & iussa en
quatur. Et deficiendo credo peccet mortaliter
quia in re graui peccat, & ad ipsum spectat cu
animatorum commissarum.

67. * Qvæst. Quis de isto casu. In quibusdam
locis, Curati post Baptismum præcipiunt, ne per
num infans noctu teneatur in lecto, ne dormient
at tenente suffocetur: Et hoc sub excommunicatio
ne. Hinc quaritur. An hac excommunicatio
afficiat?

RESP. Excommunicat p. not. 2. cum Hostien. 11:
nere, Curatum in notorijs, quæ non indigent in
quisitione vlla posse excommunicare. Suare
vero tom. 5. disp. 17. sect. p. n. 3. negat hoc generi
liter: concedit tamen posse, si Curatus habeat tu
le priuilegium, vel ei competat ex consuetudine,
iuxta quæ talis excommunicat, afficiet, vi
non afficiet. At vbi nec priuilegio, nec consu
etudine gaudeat Curatus, male agit sub tali mo
do ista prohibere. Sufficeret notificare de pen
culo, & monere ad occurrentum ei prudenti re
medii

medio. Sed & quidam loco instrumento ligneo
vtuntur, in quo collocato pueru, tuto possit eum
ponere in lecto. Porro si in Episcopatu alia fue-
rit prouisio, eam obserua.

A. V I C T O R E L L I

AD CAPUT VI. NOTÆ.

DE necessaria, & apta Baptism. materia.
Suarez tomo 3. dist. 20. sect. 1.

5. Baptizatus in necessitate aqua dubia,
cum conditione baptizandus, si fieri possit, aqua
non dubia, sub conditione, post necessitatem.

6. Ablutio, ex communis sententia est proxi-
ma Baptismi materia, quæ postulat physicum
contactum aquæ ad corpus baptizati, vt ait Su-
arez, cum successiva quadam partium aquæ per
partes corporis effusione.

8. Decretum Clementis VIII. Illustriss. &
Reuerendiss. Marco Cornelio Patauij Episcopo,
nonnullis ab hinc annis, transmissum puerum in
vtero matris, in manu, vel pede emisso, baptiza-
rum, sub conditionali forma, ab Alex. 3. præ-
scripta, (C. De quibus de baptism, c. 9.) si nasca-
tur, baptizandum iterum docet. Et hæc erat
communis sententia.

18. [Secundo In nomine.] Idem placuit Suarez
tomo 3. d. 21. sect. 4. [Sexto.] Expositus infans,
cum scheda testante, baptismo illum donatum
fuisse, sub conditione baptizandus non est. Co-
mitolus lib. 1. qu. 1. Respond. mor. cum Richard. in
4. dist. 4. articul. 4. nisi graues coniecturæ bap-
tismum sub conditione suadeant. 22. Omitten-

dæ solemnitates , vt quam primum necessitat
pueri opem feras Suarez to.3. dist. 31. sect. 5.

Sacerdos, præsente, & in uito proprio puer
Parocho, in necessitate baptizans graue scelus
admittit, & laicus id faciens præsente Sacerdote
Suar. tom. 3. dist. 31. sect. 4. Si tamen Parochus, &
Sacerdos id facere non recusent.

Sacerdos baptismum in necessitate ministrat
solemnitatibus vti non potest, quia non est mi
nister ex officio. Suarez l.c. intellige, sine licen
Parochi.

Obstetrics ignorantes formam baptizi
in culpa sunt.

27. Primò. Vide Sanch. de mat. l. 7. d. 60.

Quartò. Vniuersitas est ficta persona , & id est
cognitionis incapax. Quæstio est, an singulare
ea cōtrahant? si vera est, multis rationibus, & Do
ctorū testimoniis cōfirmata sententia , Thomae
Sanchez l. 7. d. 59. de matrim. probata; quæ tradit
non constituentem , sed procuratorem cogni
tionem contrahere; nullus ex ijs contrahet. Ab
bas aduersantem sententiam amplexus, in cap
veniens, n. 5. de cognat. spir. singulos contrahens
censet. Declaratio congregacionis Conc. Trid.
recensita ab auctore hæc habet (apud Rebellum
l. 4. in fine de obligat. Inst. sect. 4. ca. 2.) [Procur
ator non contrahit cognitionem spiritualem sibi, sed
mandati.] Et paulò post.

Qui leuat, aut tenet, procuratorio nomine nulla
contrahit spiritualem cognitionem.] Hæc senten
tia placet Sà de impedim. dirim. n. 5. & merito.

28. Sanchez d. 61. l. c. n. 4. Puerum cuiuscunque
ætatis, qui vñ rationis ad lethalem culpā patran
dam

dam sufficiēti præditus sit patrīū esse posse, ait.

Ex baptismō, sub conditione collato, cum constiterit, valuisse priorem baptismum, cognationem ortam non fuisse, exploratum est. Dum id non pateat, Ecclesia cognationem præsumet. Sanchez d. 62. l. cit.

Baptizans in necessitate, etiam laicus, cognationem contrahit. Sanchez. l. c.

19 Patrini, sub p. m. tenentur sanam fidēi doctrinam, & Christianos mores suscepitos pueros docere: si id præceptores faciant, aut parentes, excusandi sunt Gregor. de Val. t. d. 4. quāst. p. 3. ex D. Thom. 3. p. q. 67. art. 8.

33. Si nulli omnes, tangentes, si nulli designantur, affines spirituales effici, tradit Nau. c. 22. nū.
 39. Philiar. de off. sac. to. 1. p. 2. l. c. II. Lopez 2. p. Inst. c. si Pet. de Ledesma de matr. q. 53. a. 3. Sā de imped. matr. & alij: Sanchez, hanc sententiam (l. 7. d. 57. n. 2. de mat.) probabilem putat: sed probabiliore, quæ docet, neminem affinitatem contrahere: cum nulli designati sunt, & plures tangunt. Sic etiam Manuel. p. 1. c. 226. & Suar. q. 67. ar. 8.

Si plures duobus designantur, aut duo viri, vel duæ fœminæ, & omnes ignorans parochus admittat omnes contrahere cognationem, quidam putant: Sanchez verò, li. ca. nū. 14. eum, qui prior puerum suscipit, vel ad summum, duos, virum, & fœminam, contrahere, censet; idem Suar. l. c. si plures designati puerum simul suscipiant, omnes, Sanchez; nullum, Suarez cognatum effici, tradit.

Si legitimè reieci à Parochio, se ingerant, & suscipiant, non contrahunt affinitatem: Sanchez num. 18. l. c.

34. In patrino requiritur intentio efficiend
quod patrini efficere solent, exercendi scilicet
actum illum susceptoris, quem Ecclesia instituit
& qui materialiter tantum susciperet, sine ha
intentione, non fieret affinis, Sanchez d. 18. n.

Intendens Petri filium suscipere, si Lucij filium suscipiat, cum hoc, & cum eius parentibus
affinitatem contrahere aiunt nonnulli; nego
Sanchez l.c. numero septimo.

Qui per ignorantiam coniugis filium suscep
pit, à petitione debiti non repellitur, capitulo
cundo de cognatione spir.

Filiū baptizans in necessitate ius debiti pe
tendi non amittit. ca. ad limina. 30. quæstionem
tesim. trigesim. septim. Resp. mor.

Si quis filium suum ex concubina suscep
in necessitate baptizet, non potest illam sibi
scissere vxorem sine dispensatione: incestus
autem admitteret, si illam impudicè agnos
ret. L. ed. de matr. quæstione quinquagesim. six
art. 2. dub. 2. V. Sanchez. d. 62. nu. 11.

44. Obstetrics tenentur scire Baptismi for
mam, & si ignorent, peccatum esse lethale, in
Nauarr. cap. 22. num. 66. citato Palud. & S. Anton.
sententia certè pia est; & obstetrics monenda
sunt; vt sciant, vernacula lingua latem, Baptis
miformam proferre; at neque præcepto Eccle
siæ neque naturali iure iustitiae, aut charitatis
ex vi officij spiritualem infantium nascentium
latem curare, tenentur. Ad eas ex officio spe
ctat dare operam, vt Infantes ex matrum uteris
egrediantur incolumes. Ita Suarez distinctioni
21. sect. 5. tit. 5.

Adul-

Adultum surdum, & mutum inter infideles sic natum, signis baptismum petentem, non esse baptizandum ni prodar signis, se in Deum credere, peccatorum dolore affectum intelligere, Baptismum diuinitus institutum esse pro salute animarum, censuit Lopez p. i. *instrucción. consc. c.* decimo tertio.

C A P V T VII.

DE POENITENTIA ET PRIMO
Sanorum.

S V M M A R I U M .

1. *Vbi & quomodo audienda sit confessio.*
2. *An Cur. audiat confessiones suorum toties quo-
ties petunt.*
3. *Quomodo se gerat cum eo qui accedit cum va-
nitatibus.*
4. *An Cur. omnes de Episcopatu audiat.*
5. *Licentia simplici Sacerdoti facta quantū valeat.*
6. *An Cur. absoluere possit pœnit. alterius Episco-
patus Vicini.*
7. *Curati duorum Episcopatum vicinorum an
possint se inuicem iuuare.*
8. *An Cur. sine peccato potest introducere consue-
tudinem absoluendi homines alterius Episco-
patus.*
9. *An alienus pro deuotione possit confiteri in alieno
Episcopatu.*
10. *Veniens ex loco nullius Dioecesis an possit
audiri.*
11. *Quando Curat. possit alienum audire.*